

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türkiye’de kamu personel alımlarında uygulanan mülakat sistemi ve kamuda torpil iddialarının nedenlerinin araştırılması; yazılı sınav ve KPSS puanlarına rağmen sözlü sınavlarda yaşanan puan farklılıklarının, öğretmen, hâkim-savcı, uzman yardımcısı, akademik personel, belediye ve kamu şirketleri personel alımları başta olmak üzere kamu istihdam süreçlerinde liyakat, eşitlik, objektiflik ve şeffaflık ilkelerinin uygulanıp uygulanmadığının, mülakat komisyonlarının yapısının, puanlama kriterlerinin, kamera kaydı, tutanak, itiraz, yargı denetimi, güvenlik soruşturması, referans ve siyasi kayırmacılık iddialarının, kamu kurumları arasındaki uygulama farklılıklarının tespit edilmesi; kamu görevine girişte ehliyet, liyakat, adalet, fırsat eşitliği ve yurttaşların devlete güvenini sağlayacak etkin, şeffaf, denetlenebilir ve bütüncül politikaların belirlenmesi amacıyla Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz. 09/06/2026

Rıdvan UZ
İYİ Parti Çanakkale Milletvekili

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

GEREKÇE

Kamu görevine girişte liyakat, hukuk devletinin ve adil kamu yönetiminin temel şartıdır. Devlet kadroları, herhangi bir siyasi yapının, grubun, cemaatin, ailenin, çevrenin veya kişisel yakınlığın dağıtım alanı değildir; milletin emanetidir. Kamuya alınacak her personelde esas olması gereken ölçü; ehliyet, liyakat, bilgi, beceri, hakkaniyet ve kamu hizmetinin gereğidir.

Türkiye’de uzun süredir kamu personel alımlarında uygulanan mülakat sistemi, özellikle yazılı sınavlarda ve KPSS’de yüksek puan alan adayların sözlü sınavlarda düşük puanlarla elenmesi, bazı adayların ise yazılı başarı sıralamasına rağmen mülakatla öne çıkarıldığı iddiaları nedeniyle kamuoyunda ciddi tartışmalara yol açmaktadır. Bu tartışmalar yalnızca bireysel mağduriyetler değil; yurttaşların devlete, sınav sistemine ve kamu yönetimine duyduğu güven bakımından da ağır sonuçlar doğurmaktadır.

Öğretmen atamalarında mülakat uygulaması, kamuoyunda en çok tartışılan alanlardan biridir. 2024 yılında 20 bin öğretmen atamasına ilişkin mülakatların yapılmasının ardından sendikalar ve siyasetçiler tarafından Danıştay’a yürütmeyi durdurma istemiyle dava açıldığı, Millî Eğitim Bakanlığı’nın da sonuçları açıklamak için Danıştay kararını bekleyeceğini bildirdiği kamuoyuna yansımıştır. Bu süreç, öğretmen atamalarında mülakat sisteminin hukuki ve toplumsal güven bakımından ciddi tartışma yarattığını göstermiştir.

Millî Eğitim Bakanı Yusuf Tekin, 2024 yılında yaptığı açıklamada öğretmen atamalarında mevcut yönetmelikte yüzde 100 mülakat notuyla atama yapılacağına dair hüküm bulunduğunu, Bakanlığın bunu yüzde 50 yazılı sınav, yüzde 50 mülakat olacak şekilde dönüştürdüğünü ifade etmiştir. Bu açıklama dahi, mülakat notunun öğretmen atamalarındaki belirleyici etkisini ve bu etkinin adalet algısı bakımından ne kadar kritik olduğunu ortaya koymaktadır.

Mülakat sisteminde temel sorun, sözlü sınavın tamamen kaldırılıp kaldırılmaması tartışmasından ibaret değildir. Asıl sorun, sözlü sınavların hangi objektif kriterlerle yapıldığı, komisyonların nasıl belirlendiği, adaylara hangi soruların sorulduğu, cevapların nasıl kayda geçirildiği, puanlama farklarının nasıl gerekçelendirildiği, kamera kaydı alınıp alınmadığı, itirazların etkili biçimde incelenip incelenmediği ve yargı denetiminin somut veriler üzerinden yapılıp yapılamadığıdır.

Kamu Denetçiliği Kurumu’nun geçmiş raporlarında sözlü sınavlara ilişkin başvurularda, adayların liyakatinin tespitinden ziyade siyasi içerikli sorular sorulduğu yönündeki iddialar ve Danıştay’ın sözlü sınav komisyonlarının oluşumuna ilişkin belirli somut kriter bulunmamasını hukuki denetim konusu yaptığı kararlar yer almıştır. Bu tür değerlendirmeler, sözlü sınav uygulamasının objektiflik ve denetlenebilirlik bakımından uzun süredir sorunlu bir alan olduğunu göstermektedir.

Mülakat sistemi, yalnızca öğretmen atamalarıyla sınırlı değildir. Hâkim ve savcı adaylığı, uzman yardımcılığı, müfettiş yardımcılığı, akademik personel alımları, belediye

Tel : 0.312.4206574 – 75

Faks : 0.312.4202300

E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr

Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

personel alımları, kamu şirketleri, sözleşmeli personel ve görevde yükselme süreçlerinde de sözlü sınav, referans, güvenlik soruşturması ve takdir yetkisi tartışmaları yaşanmaktadır. Kamuya girişte sınav puanı ile nihai atama sonucu arasındaki fark açıklanamıyorsa, orada liyakat değil kuşku büyür.

Torpil iddiaları, kamu yönetiminin ahlaki temelini zedelemektedir. Bir genç yıllarca ders çalışıp sınava hazırlanıyor, yüksek puan alıyor, ancak mülakatta gerekçesiz biçimde eleniyorsa, o gencin yalnızca bir kadro hakkı değil, devlete duyduğu inanç da kırılmaktadır. Devletin sınav kapısı adalet kapısı olmalıdır; kimsenin “dayısı yoksa giremez” dediği bir kapıya dönüşmemelidir.

Kamu görevine girişte adalet duygusunun zedelenmesi, gençlerde umutsuzluğu ve beyin göçünü de beslemektedir. Gençler, emeğin ve başarının değil; bağlantının, referansın, siyasi yakınlığın veya kişisel ilişkilerin belirleyici olduğu kanaatine kapılırsa, kamu hizmetine duyulan saygı da ülkeye duyulan aidiyet de zayıflar. Bu, sadece personel politikası değil, devlet-millet ilişkisinin özüne dokunan bir krizdir.

Mülakat sisteminin savunulabilecek yönleri elbette vardır. Bazı görevlerde temsil kabiliyeti, iletişim becerisi, mesleki tutum, kriz yönetimi, etik farkındalık ve görevin gerektirdiği kişisel yeterliliklerin ölçülmesi gerekebilir. Ancak bu değerlendirme, yazılı sınav başarısını ortadan kaldıran, puanları keyfî biçimde değiştiren, kayıt altına alınmayan ve denetlenemeyen bir takdir alanına dönüşmemelidir. Sözlü sınav olacaksa, ölçütleri taş gibi net, kaydı eksiksiz, itiraz yolu etkili, komisyonu tarafsız, puanı gerekçeli olmalıdır.

Kamuda torpil iddiaları, kamu hizmetinin niteliğini de düşürmektedir. Göreve en ehil kişi yerine en yakın kişi getirildiğinde; okulda eğitim kalitesi, hastanede sağlık hizmeti, adliyede adalet, belediyede hizmet, bakanlıkta politika üretme kapasitesi zarar görür. Liyakat zayıflarsa devletin kası gevşer; kamu hizmeti hantallaşır, vatandaşın işi gecikir, kaynaklar boşa harcanır.

Bu kapsamda 2018-2026 yılları arasında kamu personel alımlarında yazılı sınav ve mülakat puanlarının karşılaştırmalı dağılımı, mülakatla elenen yüksek puanlı aday sayıları, mülakatla sıralaması değişen adayların oranı, itiraz süreçleri, kamera kaydı uygulamaları, sözlü sınav tutanakları, komisyon üyelerinin belirlenme kriterleri, güvenlik soruşturması nedeniyle elenen adaylar, yargı kararları ve kurumlar arası uygulama farklılıkları Meclis tarafından bütün yönleriyle araştırılmalıdır.

Öğretmen atamaları başta olmak üzere hâkim-savcı alımları, uzman yardımcılığı sınavları, akademik kadrolar, belediye personel alımları, kamu şirketleri, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavları da bu kapsamda incelenmelidir. Ayrıca mülakat puanlarının yazılı sınav puanını hangi oranda etkilediği, sözlü sınavların objektif değerlendirme ölçütleri, siyasi veya kişisel referans iddiaları, adayların itirazlarının nasıl sonuçlandırıldığı ve yargı denetiminin etkinliği ortaya konulmalıdır.

Tel : 0.312.4206574 – 75
Faks : 0.312.4202300
E-posta : ridvan.uz@tbmm.gov.tr
Adres : Ana Bina E Blok 1.Kat Oda No: E120 TBMM/ANKARA

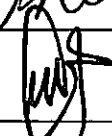
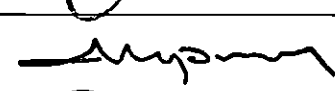
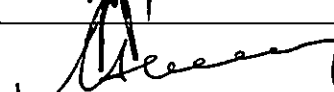
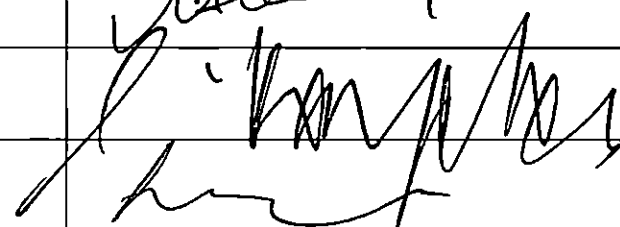
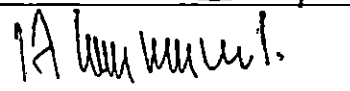

Rıdvan UZ
Çanakkale Milletvekili
TBMM Kâtip Üyesi

Devletin kadrosu, milletin ortak malıdır. O kadroya girecek kişinin ölçüsü kimden olduğu değil, ne bildiği; kime yakın olduğu değil, neye ehil olduğudur. Kamu yönetiminde liyakat kaybolursa, adalet duygusu da kaybolur. Adalet duygusu kaybolursa, gençler devlete değil, torpile inanır. Bundan daha büyük yönetim krizi olmaz.

Türkiye’de mülakat sistemi ve kamuda torpil iddialarının tüm boyutlarıyla araştırılması; kamu personel alımlarında yazılı sınav başarısı ile sözlü sınav sonuçları arasındaki farkların tespit edilmesi, mülakat komisyonlarının yapısının ve puanlama kriterlerinin denetlenmesi, kamera kaydı ve gerekçeli puanlama gibi şeffaflık mekanizmalarının değerlendirilmesi, liyakat, eşitlik ve adalet ilkelerine dayalı kamu istihdam sisteminin güçlendirilmesi amacıyla Meclis Araştırması açılması zorunludur.

Anayasa’nın 98’inci ve İçtüzüğü’nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

ADI VE SOYADI	SEÇİM BÖLGESİ	İMZASI
Ömer KARAKAŞ	AYDIN	
Yasin ÖZTÜRK	DENİZLİ	
Yücel ARSLAN	ANKARA	
M. Cihan FAĞACI	İSTANBUL	M. Cihan Fağacı
Ayülce TÜRKER	Adana	
Y. Selami TİRTİNGİLOĞLU	Bursa	
Burhanettin KOCAMAN	Mersin	B. Kocaman
Turan YALDIR	Aksaray	
Belcan TAĞCI	Tekirdağ	
Senol SUNAT	Manisa	
Metin ERGUN	Muş	M. E. C.
M. Mustafa GİRGEN	Gaziantep	
Burak DALGIN	Balıkesir	
Hüsnü KIRKPIRIR	İzmir	
Yavuz AYDIN	Trabzon	
Hakan TOKTAŞ	Bursa	
Mehmet ATALIN	Edirne	
Lutfullah KAYALAR	Yazgözü	
A. Sefer GÜRKAN	Haray	
A. İsmail FAKİBAĞ	Ankara	A. İsmail Fakıbağ